

БУРЯТ УНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 137 (9584)

1961 оной июнийн 11, воскресени

Сэн 2 мүнгэн

Идэвхийн гол ёһые сүлд сахиха эрилтэ

Бусадай бүтээхэн болон оюумар ажабайхыг хүсэдэг, нийтын хэрэгтэ харша ябадал гаргадаг хүнүүдэй бүри шамаар тэмсэхэе гэһэн,

Бусад бүтээхэн болон оюумар ажабайхыг хүсэдэг, нийтын хэрэгтэ харша ябадал гаргадаг хүнүүдэй бүри шамаар тэмсэхэе гэһэн, мүн бусад хээн Указуудыг үндэртэ шэ май харын эхээр гаргаа. Эдэ хуулинуудыг бүхы совет арадтал адлар Бурят ороной ажалшад эхтэ хайшаан угтаа, нийтын ёһо гуримда харша ябадалтание, амалһаа хулгайшадые, хүнгэн хэбхи мурөөр хоолойгоо тэмээдэг, хулигаан ааша гаргадаг этэгээдүүдые эрид шууд элрүүлсэн, али зохихо аргаар заһуууула, болсогүй үсэд заримандан хэбээлгэн хэмжээ амалсуула гэмэ оролодон. Жэзэлхэдэ, Бичурин, Заманай, Барганай аймагуудай зарим хуурин, тосхо нуудаар олоной суглаан зарлагдажа, амал хэдэггүй, бусад бүтээхэн болон оюумар ажабайдаг хүнүүд тухай шамаар хөөрөлдэһэн байна.

Шанарай түлөө тэмсэнэ

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Гэгэтын өмдөленин кукурузашад тарилгынгаа хүдэлмэриг үдэрһөө эхэртэ үргэдхэнэ.

Байгша ондо эндэ хамта 350 гектарта кукуруза таригданахы. Тэрэ газарын бүри нёдоно намар кукурузашадтай 3 звенодо алдар хубаагдажа үгтэһэн байгаа. Гадна кукуруза тарихын тула 200 гектар шэнэ газар хахалагдажа, хайнаар элдүүрилгэдэ, наг шэбхэшые элбэгэр гаргагдаа. Тинхэдэ тарилгын урда тээ 136 гектар таряалангын хоёр удаа хайнаар ухалагдаа юм.

Түрүүшын борнойлго дүүрээ

ХОРИ. (Телефоноор абтаба). «Таряалангай хатанай» баян ургаса туйлажа, нийтингээ адуу малай ашаг шэмэ дээшэлүүлжэ зоригтойгоор Анаагай совхозой кукурузашад шангаар ажаллажа байнхай. Совхознай түсэбэй ёһоор 1 мянган гектар кукуруза тариха аад, тэрэнээ 1400 гектарта хүргөө. Түсэбһөө гадуур кукуруза тарихын тула 4 звенэ нэмэжэ эмхидхэгдээ һэн. Хамта дээрээ мүнөө 12 звенэ ажаллана.

Кукурузашад дунда дэлгэрһэн социалистическэ мурьсөөндэ дүрбэдэхи фермын механизатор Базар-Дари Бальжинмаев түрүүлжэ ябаһаар. Энэ звенэ 130 гектарта кукурузаа квадратно-гнездовой аргаар богинохон болзорто тариха дүүргээд, ургасын эшнүүдэй гараханаа урда тарилгаа бүхындэн борнойлжо дүүргээ. Наян дулаан үдэрүүдтэ Энхэ Талын полидо нялха ногоон эшнүүд бултайба.

Мүн табадахи фермын Иван Суровой гэгшын звенэ элэһээрээ гээдэнэгүй. Тэдээр 125 гектар квадратно-гнездовой аргаар тариад, тэрэнгээ 100 гектарынь борнойлоо.

Долоодохи фермын кукурузашан Иван Григорьевич Лужичкин совхоз соогоо эгээн түрүүлэн тарилгаа дүүргээд, лэжхан кукурузашан болоһон Чимит Булаевтай звенодо нүхэр ёһоной туйаламжа үзүүлэ. Тэдээр энэ звенодо 20 гектар квадратно-гнездовой аргаар тариха үгтэһэн байна.

Эдэ үдэрүүдтэ совхозой кукурузашад зурууд хоорондын элдүүрилгэ хээжээ, ургаса ухалажа бэлдэжэ захалаа. Совхозой өмдөлени бүхэндэ кукурузашадай хүдэлмэри хинан шалгаха хүдөө бэшэгшэдэй постнууд хүдэлжэ эхилбэ.

В. Осипов, совхозой главно агроном.

Эдэ үдэрүүдтэ эрхим туркурузашан Гомбо Зоригтуевай даадаг звенэ түрүүтэ, мүн Базар Цыренжапов, Владимир Заболотский гэгшэдэй даадаг звеногойнды кукурузынгаа тарилгы ёһотойл хайн шанартайгаар, зүб квадрат гаргажа, богино болзорто тарихын түлөө тэмсэнэ. Тингээ эдэнэр кукурузын үндэр баян ургаса абаха зорилготой.

Тэсгэн эндэхид Мухаршэбэрий аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой эдэбхитэдэй үүсхэлые дэмжэжэ, өмдөленидээ хүдөө бэшэгшэдэй пост би болгоо. Тэдээр кукурузын тарилга, ургаса харуулангын хүдэлмэри өөһэдэнь хиналтада абаха гэжэ шиндэнхэй. Мүнөө эндэхид хүдөө бэшэгшэд кукурузашад хээн ажалые хоо шалгаана. Бүхындэ таригданан газартан яһала тэгшэ, зүб квадрат гаргагдаа гэжэ шалгалтаар элрүүлэгдэбэ. Газарыншые хайнаар үтэгжүүлэгдэн, элдүүрилгэдэһэн, шийг нойто элбэгтэй байна.

Кукурузашад хаяр тариха дүүргээд, газараа дээрлээхэн борнойлжо, буртаг үбхэ, үрмэдэһынь сөбөрлөжэ эхилхэн.

Тус Указуудай улха, зорилгы тайдбарилжа, элдэб этэгээдүүдые элшэлхэ асуудалаар ханын газетин, сатирын хуудангай тухай нөмөрнууды гаргажа байха. Партияна, профсоюзай, комсомолой ба нийтын бусад организацууд, агитаторнууд, пропагандаистнууд шэнэ хуулинууды улад зондо ойлуулжа, амалша хүнүүдэй хүзүүндэ туузаа хубалзанууды, харша ябадалтание хурса шүүмшлэлээр хайлуулжа хэрэг эмхидхэн толгойхо зорготой, прокуратурын, сүүдэй, милицинын зургаанууд социалист хууль ёһо тайбарилжа, наринаар сахиха улгалтай.

Доктор Сукарно, Н. С. Хрущев Ленинградһаа бусаже ерээ

МОСКВА, июнийн 9. Ленинградһаа хоёр ябаһанай хүүдэ Индонезия Республикын премьер-министр доктор Сукарно мүнөөдэр эндэ бусаже. Министрүүдэй Түрүүлгэшэ Н. С. Хрущев мүн лэ ниислэл хоёулаа. Хрущев, Н. Г.

Хрущев доктор Сукарнотай хөөрэлдэбэ

МОСКВА, июнийн 9. Ленинградһаа хоёр ябаһанай хүүдэ Индонезия Республикын премьер-министр доктор Сукарно мүнөөдэр эндэ бусаже. Министрүүдэй Түрүүлгэшэ Н. С. Хрущев, Н. Г.

Ажакын тоссоондо ороһоной аша үрэгтэ гээ байна. Хэрбэ урдань хүн бүхэн бөөдө даалгадаан үнедэ харалд байдаггүй мүнөө бултадаан үнэн зурхайн оролдоно, үнедэньгээ хүшмэе дээшэлүүлхын түлөө тэмсэгдэбэ. — гэжэ Кахтын Лениной нэрэмжэтэ колхозной залуу хаалигша Мария Батомункуева хөөрэнэ.

Нүхэр Батомункуевай худалдаг Энхэ Талын фермындэ энэ жилдэ ажакын тоссоондо ороод, ажал худалдмаара оныгээр оруулаһан ашаар байгша ондо таба харын туршада үнөө бурһөө дунда зэргээр 800 гаран литр һу наажа, центнер һунэйгөө өөрынь сөнгые нилээд химдаруула.

Зураг дээрэ: залуу хаалигша М. Батомункуева.

М. Намжиловой фото.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ

Үнгэтэ металлургии хүжөөхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанай түлөө 1961 оной июнийн 9-нэй Указаар худалдмэришэд, үнгэтэ металлургийн хүтэлбэрлэхэ, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые, партияна, профсоюзай, комсомольско организацуудай хүдэлмэрилэгшэдые, хамта 2513 хүнийн СССР-эй Верховно Советэй Президиум СССР-эй орден, медалинуудаар шагнаба.

Үнгэтэ металлурги хүжөөхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанай түлөө Бурядай совнархозой вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай экскаваторай машинист Александр Филиппович Вагановта Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ тэрэ тоодо олгодоо.

Үнгэтэ металлургийн хүдэлмэрилэгшэдэй шагнагданан тухай

- ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР
1. Аюров Буда Шаралдаевиче — Зэдын Вольфрам-молибденэй комбинатай слесарьнууды бригадир.
2. Вакарин Дмитрий Васильевиче — Цициканай прискинын управленин Маловско участкай бульдозерист.
АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР
1. Анашкина Аграфена Николаевна — Зэдын Вольфрам-молибденэй комбинатай шанаржуулгын фабрикын хүдэлмэришэн.
2. Байров Гармажап Бальжановиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай партакмой секретарь.
3. Григорьев Гурьян Николаевиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай забойщик.
4. Дамдинов Дашинима Дашевиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай забойщик.
5. Лодов Цыден Эрдыевиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай горно мастер.

- «ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР
1. Атриков Александр Асалановиче — Бурядай арадай ажакын советэй горно-рудна промышленностин управлениин начальниг.
2. Голубин Алексей Петровиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай главна механигай орлогшо.
3. Дудко Леонид Матвеевиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай экскаваторай машинист.
4. Загвоздин Иннокентий Иннокентьевиче — «Пионерский» руднигай горно цехын комплексно бригадын бригадир.
5. Мазур Федор Алексеевиче — Цициканай прискинын забойщик.
6. Шагжиев Даша Бальжановиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай слесарь.
«АЖАЛАЙ ГАБЬАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛАЯР
1. Белобородов Иннокентий Петровиче — Цициканай прискинын драгын машинист.
2. Грыдина Елизавета Ивановна — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай шанаржуулгын фабринын хүдэлмэришэн.
3. Кисарин Алексей Алексеевиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай шанаржуулгын фабринын главна инженер.
4. Очиров Павел Гармаевиче — Цициканай прискинын механик.
5. Цыренова Екатерина Дугаровна — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай шанаржуулгын фабринын хүдэлмэришэн.
«АЖАЛАЙ ШАЛГАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛАЯР
1. Гармаев Николай Шаралдановиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай шөффер.
2. Михайлов Иван Петровиче — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай забойщик.
3. Щукина Любовь Федоровна — Вольфрам-молибденэй Зэдын комбинатай шанаржуулгын фабринын хүдэлмэришэн.

Президент Сукарно Москвагай студентуудтэ айлшалаа

МОСКВА, июнийн 9. Индонезийн Республикын президент, премьер-министр доктор Сукарно, тэрэнэй Советскэ Союз соогуур айлшалажа ябахад үдэшлэйн гүрэнэй ажал-ябуулагшад үсэгшээр удын хойно М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Москвагай гүрэнэй университет өшоо. Тэндэхи студентнэр, багшанар ехэ айлшанаа эрхим хайнаар угтаба. Тингээд актова зал соонь митинг болоо.

Академик И. Г. Петровский, МГУ-гэй геологическа факультедэй декан Г. П. Барсанов, табархай курсын студент Владимир Костин гэшэд митинг дээрэ үгэ хэлэбэ. Президент Сукарнын митинг дээрэ үгэ хэлээд, тэндэ байһан халинуудта урда хойно хайнаар угтаба. Доктор Сукарнын гуйлтаар митингдэ хабаадагшад Индонези тухай дуу дуулаа.

Доктор Сукарно Москвагай цирк ошожо хараба

Индонезийн Республикын президент, премьер-министр доктор Сукарно, тэрэнэй Советскэ Союз соогуур айлшалажа ябахад үдэшлэйн гүрэнэй ажал-ябуулагшад июнийн 9-нэй үдэшлэйн Москвагай цирк ошоо. Москвада мүнөө гастролээр ябаһан «Ереван» циркын артистуудай наада хараба.

Президиумэй Түрүүлгшын орлогшо Н. Н. Органов, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрүн орлогшо Н. П. Фирюбин, СССР-нэй Индонезияд байдаг элчин сайд Н. А. Михайлов, Советскэ Союзай маршал М. В. Захаров, армийн генерал И. В. Тюленев гэшэд айлшадтаа хамта тэндэ байлсаба. Доктор Сукарно, Л. И. Брежневэй лождо гарахадан, циркдэ ерэгшэд нэрэмэ алыга ташалгаар угтаа. Циркн нааданай гарахын урда тээ Индонезийн Республикын, Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүд наадагдаба. (ТАСС).

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй X пленум

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй X пленум июнийн 9-дэ хүдэлмээр үргэлжэлүүлээ. «КПСС-эй ХХII съездые эрхимээр угтаһан түлөө комсомольско организацуудай, комсомолстүүдэй, залуушуулай социалистическэ мурьсөө саашадаан үргэдхэхэ тухай» асуудалд зүбшэн хэлсэгдэбэ. ВЛКСМ-эй Азербайджанай ЦК-гэй секретарь М. А. Али-Заде, Целиноградной областин «Челкарский» совхозой тракторист В. П. Дубинин, Ставрополлин хизаарай Ново-Александровскэ районной «Россия» колхозной малшан Л. Д. Мальцева, ВЛКСМ-эй Армениин ЦК-гэй бюрогой гэгшүүн, биологическа эрдэмэй доктор Г. Г. Демирчоглян, Ростовой областин Азовско районной партин XX съездын нэрэмжэтэ колхозой агроном В. П. Темникова, ВЛКСМ-эй Курганай обкомой секретарь М. С. Гаркуша гэшэд элидхэл тушаа үгэ хэлэбэ.

Секретарь В. Ф. Гавриленко, комсомолой обкомой секретарьнууд: Саратовай — И. М. Герман, Орлово — Г. А. Иванушкин, Днепропетровскын — В. В. Шварко, Одессын — Е. И. Степенко гэшэд тэндэ мэдээлэлүүдые хэбэ. Хоёрдохин асуудалар ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь В. П. Логинов үгэ хэлэбэ. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй нэгдэхик секретарь С. П. Павлов түгээхэлэй үгэ хэлэһэн байна. «Ленинэй агүгүхэ партин ХХII съездые коммунистическэ ёһоор угтаа» гэгшэн хандалга комсомолшуд, Советскэ Союзай бүхы хүбүүд, басагалта зорюулан гаргаад, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй арбадахы Пленум тухай резолюция баталан абаа.

«КПСС-эй ЦК-гэй машина бүтээһын таһагые даагшын орлогшо С. К. Григорьев Пленум дээрэ үгэ хэлэбэ. РСФСР-эй талаар КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдхилпартинна организацуудай таһагые даагша М. А. Полекин, союзна республикануудай талаар КПСС-эй ЦК-гэй дэргэдхилпартинна организацуудай таһагай секторые даагша Г. И. Федотов гэшэд Пленумгэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй Пленум мүн лэ эмхидхэлэй асуудалнууды хараба. В. М. Мироненкин ондоо ажалда ороһонтойн дашарамдуудан, тэрэни ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарин бюрогой гэгшүүнэй уялгаһаа Пленум сүлөөлөө. Ондоо ажалда ороһонтойн дашарамдуудан, Г. П. Бурковые ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэгшүүнэй уялгаһаа Пленум мүн лэ сүлөөлбэ. Э. А. Шеварднадзе гэшые ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой кандидатна гэгшүүндэ оруулаха шийдхэбэри Пленум абаа. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй бюрогой гэгшүүнээр Н. Е. Кручиные хунгаа. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй арбадахы Пленум хүдэлмэридэ дүүргэбэ.

Юһэн герой — подпольцигууд тухай дансанууд

РИГА, июнийн 9. (ТАСС). 40 жэлэй саада тээ, 1921 оной июнийн 11-нэй һуни Ригын туйлай түрмын ханын хажууда буржуазна хинүүлшадгай гартэ ороһон 9 подпольцигууд — коммунистууд саазалагдаһан юм. Латвийн Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь Янис Шилфе-Яунзес, партиин ЦК-гэй гэгшүүн, мэдээжэ революционерно уран зоһөлшо Аугуст Арайс Берце, эдэйн дайшаалахы нүхэд Петер Алксис, Фриц Берганис, Готфрид Милеркис, Отто Эглитис, Вилис Лидумс, Жанис Легзиньш, Эдуард Курманис гэшэд тэндэ алуулаһан байгаа. Латвийн арадай баатарлит хүбүүдые хорото муухайгаар алаһан тухай бэшгэ дансанууд Латвийн ССР-эй түбэй архивта оллоо. Дотоодын хэрэгүүдэй тэрэ усын министр Берга гэшын заабаряр революционернуудые военно-полевой сүүдтэ үгэһэн хэрэг данса олондой. Тэдэни гэршэлһэн баримтануудай үгышые наан, алууршад дураараа ашалаа. Түрмэдэ хаагдагшадгай аргагүй эрхэлжэ зоригтойгоор, омог доруунаар харюу үгөөд байһание мүшхэбэри хэһэн материалнууд харуула. Пол-

линин ажал-хүдэлмэри тухай, июуса типографинууд, ЦК-гэй гэгшүүд тухай хинүүл хүдэлмэрилэгшэд, судьянар тэдэниһээ һуража абаха гээд яшые ядаһан байна. Архивтай дансанууды харыхада, түрмэдэ хаагдагшад хатуу шэрүүнээр хэһэһэн, элдэбээр доромжлоһон, ашалаһан байха юм. Шилфе-Яунзес, Арайс Берце гэшэдые алууршадгай гартэ үгэһэн проваторай мэдээлэлүүд, «каха» шийдхэбэри болгоулаха тухай» газетдэ үгэһэн худал хуурмаг сонсохолнууд тэндэ олондой. Хүдэлмэриһэн ангиһаа айгаад эдэ сонсохолнууды гаргаһан байгаа... Аугуст Арайс Берце гэшые нэгжэхэдэ полициин абанай дэбтэрүүдые сэлхэл зүрхээ хүдэлгүнүйгөөр нэгжэжэ харыхын аргагүй. Тэдэни соонь уран зоһөлшын хэһэн тэмдэглэлиинүүд, тэрэнэй 1911—1921 он хүрэтэр зоһөлшын шүлэгүүд би. Хүн зонхой ерээдүйн эрхэ сүлөөтэй, зол жаргалай түлөө тэмсэлэ болохынь арад түмэниг авторын урлагна, Арайс Берце гэшын зоһөлнууд тэрэнэй революционерно ажал-хүдэлмэридэ нягта холбоотой.

Бурядай номой хэблэлэй анхаралда

Шанар найжаруулга

У. Н үзүүгүд гансал үндлэн бурят үг-нүүдтэ бэшгэдэгэ...

7-дохи классай грамматикын (синтаксис) дүрмүүд болон жэшээнүүдэ «Хилэлэн» гуримшуулха хэрэгтэ илангаяа ехэ анхарал хандуулмаар...

Синтаксисээр үгтээн упраженинүүд теоретиксэ материалтай зохиолдоогүй гү, али ута мэдүүлүүдээр бүрилдэн байжа, хурагшада ойлгосогүй болодог. Тиймээш шэнээр хэблэгдэхэ үчбигтэ оруулагдан упраженинүүд...

Синтаксисээр таблица, схемнүүд үчбигтэ соо оройдоо шахуу үгтөгүүд байдаг. Тиймээш зарим төмнүүдтэ энэ талаар таатай хүдэлмэри хэблэбэй хайн бэлэй.

Хэлэ хүгжөөлгын талаар даабаринууд «Бурят хэлэнэй грамматика» соо (1,2 хубинууд) үгы шахуу гэхэд алдуу болохгүй.

Түрэлхи хэлээр (5-8 кл.) багшанарай хэрэглэхэ диктантуудай текстүүдтэй суглуулбары шэнэлхэ, найжаруулан захиах саг тулаа. Мүн изложенинүүдтэй текстүүдэ суглуулбары ном болгон бэлдэхээр. Тиймээш мүнөө хэрэглэгдэхэ А. Аюрянзий Б. Батоев хоёр «Изложенинүүдтэй текстүүдтэй суглуулбарын» дутагдалнууд харада абагдаха бээ. Юундэб гэхэд, 5-7 классуудай хурагшадай бэшэхэ текстүүд хэмжээгээршээ, хүндэ хүнгэйнгөөшөө талаар али гэшгүй адлинууд (хурагшадай үзэжэ байлан программа материалтай, эрилтэнүүдтэй тааралдаагүй).

Г.Б. Токтокоев, Үгтээнэй дунда хургуулын багша, Закаменай аймаг.

«Бурят үнэндэ» бэшгэлэнэй хуулар

Дурагшадан баримтанууд хадаа үхибүүдэй уран зохиолонирхоходонь, уран искусствын талаар мэдэрлээ үргэдэхэднээ, мүн номууде (үчбигнүүдэ) гамтай наринаар абажа ябах, хүндэлхэнэ угаа түнэтай. Гадна Культурын министерство, республикын уран зурагшадай Союз хургуулида түнэтай харуулан ойлгуулаха хэрэгсэлүүдэ (республикынгэа ажабайдал бүхэ талаар харуулан ехэ, бага хэмжээний фотонууде, уран зурагууде) хэблүүлхэ хүдэлмэри ябуулха байгаа.

5-8 классуудай түрэлхи хэлэнэй грамматикын дүрмүүдэ хурагшада ойлгосотой, тодо болгохо.

Жэшээн: М. Н. Имехенов Ц. Ц. Цыдылов хоёр «Бурят хэлэнэй грамматика» (1 хуби) соохи 2-дохи параграфта...өө.

«Нэгэньшэ үдэрөөр гэдэргэ татахагүй» гэсэн гаршгай статья мазгэтын майн 21-нэй номтоо толиглодоо нэн. Кукурузын үндэр ургаса ургуулаха хэрэгтэ Сэлэнгын хониной совхоз ханалаа хүсэд агуй гэмэ тэрэн соо шүүмжэлэгдэн байгаа.

Энэ малда 430 гентар шэнэ газар элдүүрилжэ, нукуруза тарихар шалхан ээд, үшөөр 300 шахуу гентар хахалаагүй байна, тарилга газарта өхэ удаанар уналгаа, бүхэ полинууда наг шэбэхэ жэгдээр гэдэргэй, илангаяа нүхэд Нимаев, Дармаев, Лубсанов гэдэгдэй зөөлүй нукурузын талмай ехэнхи хубинь шэбэхгэдэггүй үлэмэ тэндэ тэмдэглэгдэ нэн. Бусадшэ дутагдалнууд звагданан.

Тээд тэрэ шүүмжэлхэ бэшгэтэ совхозой дирекци, партин «нидэ шэхэ дулим» гэланшүүгээр хандаба. Газетын шүүмжэлээр ээд абанан тухайда төхөөхөөр харюусаха саг совхозой директор Григорьевто, партиной секретарь нүхэр Дагбаевта олодоогүй гэшээ Совхозоороо 1400 гентар нукуруза тариха тусэбтэй аад, июнийн 8-байдалаар арайхан гэжэ 734 гентар тарья. Энэ баримта тарил-совхозойхидэй эмхигүйгөөр эхилхөнөө гаршэнэ. Үлэмэ 700-гентар нукурузань хэзээ таригдаха гэшээ?

Олон жэлэй ургамал ашяаа харюулхал үтэгжүүлхэдэ, холлидожо таригдана орооно тарьяанай ургасдаа горьтой нүдөөлнэ. Боро шоройтой хүдөөлг газарые наг шэбхээр үтэгжүүлхэдэ (гектар бүрийн 20 тонно известийгээр) ургамалнуудай ургаса 2 дахин дээшлэнэ.

Хүршэ областимнай дүй дүршэлхөө

Псковой ОБЛАСТЬ. КПСС-эй ЦК-гэй январин Пленумэй шиндхэбрийнүүдэ бээдүүдэ. Псковой колхоз, совхозууд энэ нэл крупа хэдэг, бөбөө ургамалнууде улам ехээр таридат боложо байна. Гансахан Великолукска райондо мянган гектарта гаршүүхэ, горох таригдахын. «Пореченский» совхоз бөбөө ургамалнууде түрүүлэн тариха ороно. Тэндэ зуугаад гектарта горох таригдаха юм. Зураг дээр: «Пореченский» совхозой тректорист В. В. Тимофеев (баруун гарнаан), саялжон Л. Е. Ершов гэгшэд саялжээ горохын үрхэ хэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико

Цокто НОМТОВ

Хоёр ондоо

Эжы абын Эльгэн дээрэ бэлэн юумэндэ бээе бөөмэйлгшээл:

Заахан бэрхшээлэе Зоболон гэдэг, Ямбын багадабал Ядарал гэдэг,

Ажал хэдэггүй Ажир тэдэнэе Уур, зоболон Уггажал байдаг!

Зөл жаргал, Зоболон ядаралы Хоёрлэдхэ зуураа Хулхаха буруу.

Хүнэй үгнөө Хүсэд ойгохогүйш. Өөрөөл амасахадаа Юрдөөл мэдэхш

Тэмсэл соо Тэдэ нилгарха. Холихын аргагүй Хоёр ондоо.

Залхуугай хани — Зоболон ядарал. Бэрхшүүлэй хани — Баяр жаргал!

Холлидожо таригдана орооно тарьяанай ургасдаа горьтой нүдөөлнэ. Боро шоройтой хүдөөлг газарые наг шэбхээр үтэгжүүлхэдэ (гектар бүрийн 20 тонно известийгээр) ургамалнуудай ургаса 2 дахин дээшлэнэ.

Хэрбээ ургамалнуудай таригдаха үедэ газарын үтэгжүүлэгдэггүй байдал, ургалсан орооно тарьяанай хурагдананай нүүлдэ алдангүй үтэгжүүлхэ болодоно. Тийгээд ургасань 35-45 процентээр дээшлэлэг. Хоёрдохи жэлэ ургаса байлан ургамалыэ зунай сагта түрүүшээр сабшажа абананайгаа нүүлдэ үтэгжүүлхэ хэрэгтэй. Харин тийгээжэ баяндайхид хоёрдохөө сабшажа абахадаа гектар бүрийн 43,7 центнер үбнэ хурагдан байгаа.

Эрхүүгэй областин колхоз, совхозууд ургамалнуудай үрэн өһөөдө бэлдэхэе абадаг. Үрэн абахаар хараалагданан ургамалнууд үржэлтэй газарта таригдана. Олон жэлэй ургамалыэ түрүүшээр орооно тарьяатай холингүйгөөр тарихада, үржээхэдэ хайн байдаг. Тийгээжэ областин бусад ажахуунууд хүсэ үбнэ, клевер болон залаата ургамалнууднаа гектар бүрийн 7-8, заримдаа 12 центнер хүртээр үрэн хуража абана. Хүсэ үбнэний үрэн элбэгээр абахын тулаада областин олонхи аймагууд үргэн ряттайгаар тарина.

Олон жэлэй ургамалнуудыэ шадмаргаар таридат халаа таргунни шанартай, тариха ургуулахаданшэ ажалай гаргаша багатай тэжээл гэжэ эрхүүгэй таригдана. Унэхөөрөөшөө тиймэ, ашяаа харюулхаар лэ гэшшэ. Иймэ ургамалнуудыэ элбэгээр таридат болобол республикыннайшэ ажахуунууд ойрын жэлүүдтэ маха, нү, нооно абалгыэ горьтой дээшлүүлжэ шадаха байха.

И. КОРОБЦЕВ, Хүдөө ажахын эрлэмэй кандидат.

Хилын саананаа

Эб найрамдалай, зэргэ оршон байхын түлөө тэмсэлдэ заабол илажа гараха шухала

НЬЮ-ЙОРК, июнийн 9. (ТАСС). «Эб найрамдал илажа болохо гэжэ Венэдэ болон хэлсээнүүд харуулаа» гэсэн гаршгайгаар «Уоркер» газетэ США-гэй коммунистическэ партиин Генерална секретариин мэдүүлгэ толилоо.

Мүнөө дэлхэй дээрэ хоёр талаана шэнэ хүсүнүүд бүрилдэн бии болобо гэжэ Венэ ошохоынгоо урда тээ президент Кеннеди хануулаа гээд саашан мэдүүлгэ соо заагданхай. Зүгөөр энээн тухай хануулахда үшөөл дутуу байна. Энэ шэнэ хүсүнүүдэй үндэһэ нуури дээрэ түшгэлдэн, юумые бодото байхан соонь сэгнэдэг политикал хэрэгтэй.

«Тасо ташаа асуудалаар зүблөөндэ хабаададаг манай түрлөөлгшэнүүдтэ шэнэ заабарилуудыэ үгэхөөр, Берлин тухай политикаа шэнэлэн хубилдахаар болоо. Тийгээд байбал хоёр талын шэнэ харилсаа холбоонуудыэ хараадаа абажа болохо бшуу.

Эб шухалын шухала, арсалдаата асуудалнуудыэ эбэй ёһоор шиндхэхэ харгы зам гаргаа. Тиймэл хадаа Кеннеди Хрушев хоёрой уулзалта туһа нэмэри болоо. Тиймэл хадаа энэмнай шухала амжалта гэшшэ.

Энэ харгы замын нээлттэй байлхаа шухала. Тийгээд манай ороншэ энэ харгыгаар лэ ябах ёһотой. Энэмнай ямар удхатайб гэхэдэ, бүхэй демократическа, эб найрамдалла дуратай хүсүнүүд хэрэг, эдэбхитэй байха болоно. Хүйтэн дайнай тала баригшад демократида довтолон ородог. Тиймээш тэдэнэй довтолоноо демократие хамгаалха хэрэгтэй. Эзэрхэг, түрнимхэй хэрэг эхэдхэдэ, уласхоорондын шахардуу байдал шангадхадаг, дайн байлдаа үүдхэхэ аюул тохөөлдуудат хүйтэн дайнай политикын илаха зорилго эндэ табигдаагүй.

Харин США-гэй бүхэ хүн түрлэнтэй оршожо байхан ушар, тэдэнэй аюулгүй байха хэрэг нимэ эрилтэ табина: социалистическэ ороонуудтай эбэй ёһоор зэргэ оршон байха, ондоо ороонуудай хэрэгүүдтэ хамааргагүй политика ябуулха, ядерна ээбсэг, буу ээбсэг бүхэдөө хураха тэмсэлдэ—энэ эб найрамдал тогтоохо тэмсэлдэ бидэнэр илаха ёһотойбди.

НЬЮ-ЙОРК, июнийн 9. (ТАСС). «Хэрбээе Верховно сүүдэй харата муухай шиндхэбрийн зандаа үлэгдээ хаань, Холбоото Штадууд фашистска Испаниятай, Португалиятай, Баруун Германиятай, Доминиканай Республикатай, Урда Корейтэй нэгэн хамта яожа болохо. Юундэб гэхэдэ, эдэ ороонууда коммунистическэ парти хуули буса гэжэ сонсохонон юм» гэжэ США-гэй коммунистическэ партиин генерална секретарь Гэс Холл үсэгэлдэр пресс-конференци хэдэхэ мэдүүлээ.

США-гэй Верховно сүүдэ Манжөөнэй хуули баталха шиндхэбэри абанан байгаа. Энээн тухайн лэ Холл ингэжэ хэлээ бшуу. Коммунистическэ партине өөргөө үгы хэлхынь баадхаха зорилго Маккарней хуули табина гэжэ Холл хэлээ. «Энэ хуулинь бидэнэр дэмжэхгүйбди» гэжэ Холл тэмдэглээ.

Коммунистическэ партине үгы хэхэ хуули дэмжэхын орондо өһөдэнгөө эрхэнүүд тухай хуулине хамгаалжа абахын түлөө үргэн политическэ ойлгууламжын хүдэлмэри коммунистическэ парти ябуулха. Тийгээд 18 миллион негрнүүдэй, Америкын индейцүүдэй, гадаадын ороонуудаа эрээд, Холбоото Штадууда ажабуужа байлан хүнүүдэй, эрхэ сүлөөгөө хагагданан бусадшэ хүнүүдэй дунда энэ хуулине нөбөрүүлэн тарааха хүдэлмэри ябуулагдаха.

Маккарней хуулине Верховно сүүдэй дахин шэнээр харыхынь, тийгээд тэрэннэй шэнээр харатар бодото дээ.

Верховно сүүдэй олонхи гэшүүдэй шиндхэнэй ёһоор, «америкынхид политическэ үзэл гуримаа өһөөдөө шэлэжэ олохо, өһөдэнгөө дураар партила шэлэхэ, үзэл ханалаа хэлэхэ эрхэнүүдэ хагагарай хуули табина гэжэ Холл хэлээ. «Энэ хуулинь бидэнэр дэмжэхгүйбди» гэжэ Холл тэмдэглээ.

Америкэдэ политическэ хэрэгээр хаагданан хүнүүдэй дунда гансаашэ коммунистическэ партиин түрүүлэгшэ Элизабет Флинн партиин национална секретарь Бенджамин Дэвис гэгшэд пресс-конференци дээрэ байлсаба.

Кубын Республикын туг хамгаалхал

ГАВАНА, июнийн 8. (ТАСС). США-гэй президентын өөрын этигэмжтэ болгохо, США-наа ООН-до саг гэгэжэ байдаг түлөөлэгшэ Эдлай Стивенсон Латин Америкын ороонуудар мүнөө ябажа байхай. «Ингэжэ ябахдаа Латин Америкын ороонууде Кубада эсэргүүгээр бодхооны баадхаха зорилго табина» гэжэ Чилин «Сигло» газетэ тайлбарилан бэшэнэ.

БЕРЛИН ТУХАЙ БАРУУНАЙ ПОЛИТИКА ЭЛИРХЭЙЛЭН ПРЕСС-БЮЛЛЕТЕНЬ БОННДО ГАРАБА

БОНН, июнийн 8. (ТАСС). СССР-эй Министруудтэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрушев США-гэй президент Кеннеди хоёрой Венэдэ уулзгантай дашарамдуулан, Бонндо «Боннер корреспондент» гэжэ пресс-бюллетень гараа. Баруун гургуудай, Баруун Германиян засагаархидай баруун Берлин тухай харата муухай политика ябуулжа байһынь тэндэ шүүмжэлэгдэбэ. Тийгээд Берлиней асуудал эбэй ёһоор түргөөр шиндхэхэ тухай хэлэгдэнэ.

«Берлиней асуудал илангаяа түргөөр шиндхэхэ шухала гэжэ эдэ үдэрүүдтэ тодорого» гэжэ пресс-бюллетень тэмдэглээ. Үгээс ойлголсолог болохо хэрэг буруутуулын түлөө НАТО-гэй зарим гэшүүд тэмсэлдэ. Тэдэнэр лэ атомна бомбонуудараа айлгаража, Венын уулзалта буруутуулаха забалга гаргаа гэжэ пресс-бюллетень соо саашан хэлээ. «Зүүн тала» эхэ хайхарамжагүйгөөр хандаха гэһэншүүгээр тэдэнэр ханана га гэжэ пресс-бюллетень соо заагдаба. Зүгөөр нимэ хороото муухай хэрэг хээдхээшэ бээлүүлэгдэхгүй. ФРГ-гэй олонхи эрхэтэд энээннине буруушаана. Хэрбээ Баруун талын түсэбэй ёһоор довтолон хэгдээ хаань, дэлхэй гурбадахи дайн эхилшэхэ гэжэ мэдэжэ байһандань этигэнэбди гээд пресс-бюллетень соо заагдаданхай. Ингэжэ дэлхэй гурбадахи дайн эхилшоо наа, манай орондо хүн зондо айхартар эхэ хойшолонтой байха гэжэ ФРГ-гэй олонхи хүн ойлогоно ёһотой. Тиймэл болохо-лоорнь Баруун Берлиней асуудал, тон түргөөр лэ шиндхэхэ саг тулаа гэжэ тэдэнэр мэдэхэ байха.

